

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

710. An saltem transeant ad Capitulum sede vacante provisiones omnes necessariæ, ac imprimis collationes beneficiorum, quæ fieri debent certi generis personis, v. g. graduatis, nominatis, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

jure p. 1. 2. q. 2. d. 4. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 10. Garc. p. 5. c. 7. n. 52. idemque tenere videtur Fermos. loc. cit. n. 16. & expresse tenet, q. 24. n. 9. citans Dian. p. 8. n. 4. resol. 29. Meroll. tom. 2. d. 7. c. 7. d. 11. n. 135. Barb. cit. n. 109. nimirum ea, quæ de collatione constituuntur quoad hoc punctum, intelligenda quoque esse de præsentatione & electione competentibus Episcopo; eò quòd prohibitio generalis sit, & hæc non minus quàm collatio sint solum fructus Dignitatis episcopalis, etsi longè quid minus quàm collatio. Adde, quòd præsentare & eligere non tam jure communi sicut collatio, quàm frequentius jure speciali, & per accidens competant Episcopo.

3. Porro procedit responsio, esto beneficium, vivente Episcopo, in ipsius mense vacarit, neque ab illo fuerit provisum. Castrop. loc. cit. citans Molin. de just. tr. 5. d. 11. n. 11. Fermos. loc. cit. num. 18. citans Dian. p. 8. num. 4. resol. 25. &c. Item etiam si collatio spectaret ad Episcopum cum consensu vel consilio Capituli; cum enim ille consensus, & consilium non efficiant provisionem beneficii communem Capitulo cum Episcopo, provisio adhuc non poterit pertinere ad Capitulum Sede vacante. Barb. l. cit. n. 110. citans Pavin. p. 2. q. 1. Navar. conf. 20. n. ult. de præb. Molin. tr. 5. d. 11. num. 9. & 13. Argumento c. unic. ne Sede vac. in 6.

4. Quemadmodum alias, dum beneficia sunt simultaneæ collationis Episcopi cum Capitulo, eorum collatio, mortuo Episcopo, aut etiam omnino impedito, ratione hujus communionis tota transit ad Capitulum, & illud tunc utitur jure suo. Castrop. loc. cit. citans c. unic. ne Sede vac. in 6. Abb. in c. illa. rit. eod. Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 13. Molin. cit. d. 11. n. 13. Corrad. l. 3. c. 6. num. 71. Fermos. loc. cit. q. 24. n. 5. citans Dian. p. 8. tr. 4. resol. 25. &c. Barbos. n. 110. Atque ita, dum in aliquibus Ecclesiis Canonici Magistrales & Doctorales per concursum providentur suffragiis Episcopi & Capituli, Capitulum Sede vacante confert illos, & similia beneficia. Barb. ibid. citans Navar. conf. 20. de præb. Molin. ubi ante. &c. Neque enim beneficia simultaneæ collationis, dum vacant, Sede Episcopali vacante, in mense ordinario, reservantur Papæ per reg. 2. cancell. loquitur enim illa de collatione libera, quæ à solo Episcopo ad illius præsentationem & totalem voluntatem fieri potest, satisque ostendit Papa per ea verba regulæ: *Non tamen ad collationem cum alio, vel aliis spectantia*: se nolle Capitulo præjudicare in sua collatione Sede Episcopali vacante. Corrad. loc. cit. n. 71. & 74.

Quæstio 709. An ergo beneficiorum, Sede Episcopali vacante, vacantium, & pertinentium alias ad liberam Episcopi collationem, collatio reservetur successoribus in Episcopatu?

Respondeo negativè, sed reservari ea omnia tunc vacantia, & ad episcoporum collationem vel etiam electionem, præsentationem, vel quamvis aliam dispositionem spectantia Pontifici, per constitut. Pii V. incipientem: *Sanctissimus in Christo Pater*. quæ constitutio etsi exspirale unà cum suo Conditor dicatur à Garc. p. 5. c. 1. n. 234. Idem tamen hodie disponitur per reg. 2. cancell. Barb. cit. n. 109. & ex illo Fermos. loc. cit. n. 16. & fusè Corrad. l. 3. c. 6. à n. 50. ubi etiam n. 51. recitat de super declarationem Sac. Congregat. & n. 55. ad beneficia parochialia, & n. 55. ad benefi-

cia, quorum collatio spectat ad Episcopum cum consensu Capituli: & ad ea, quæ jure devolutio spectant ad Episcopum, extendit. Verùm, ut dictum ad reg. 2. cancell. hæc responsio locum non habet in Germania, ubi Sede episcopali vacante vacantia in mensibus ordinariis non sunt reservata Pontifici, sed ab Episcopo successore conferuntur.

Quæstio 710. Num ex eo, quòd facultas instituendi & confirmandi, quia sunt jurisdictionis necessaria transeunt ad Capitulum, similiter etiam transeant ad Capitulum provisiones omnes necessariae; ac imprimis collatio beneficiorum, quæ fieri debet certi generis personis, v. g. graduatis, nominatis, primogenitis?

Respondeo ad primum negativè. Castrop. loc. cit. n. 13. loquens in genere de beneficiis patrimonialibus, debitis conferri certo generi personarum, & citans pro hoc Gonz. gl. 8. §. 1. nu. 9. & gl. 45. n. 20. Lott. cit. q. 2. num. 30. loquens in specie de beneficiis conferri debitis Graduatis, vel nominatis. Fermos. l. c. n. 14. loquens in specie de beneficiis debitis ex fundatione conferri consanguineis fundatoris, seu filijs familias, vel etiam uni ex personis de certo Collegio (etsi de cetero permittat transire ad Capitulum eas collationes, quæ necessariò ex fundatione faciendæ certæ & determinatæ personæ, puta primogenito, seniori familiæ: vel quando ratione optationis debetur beneficium antiquiori optanti) citans pro hoc Dian. p. 8. tr. 4. resol. 26. & Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. contra Rebuff. in pr. cit. de devol. nu. 85. & tr. de nominat. q. 8. n. 49. ubi: quòd ne diuturna vacatio contingat, posse Capitulum constituere administratorem, qui provideat de beneficiis, quorum collatio est necessaria; & contra Garc. p. 5. c. 7. num. 90. rationem responsionis hanc dat Castrop. n. 13. & 14. quòd beneficia esse debita certo generi personarum, vel etiam certæ & determinatæ in individuo personæ, & ea debita non est fieri per episcopum; sed is possit permittere elabi totum semestre datum ad providendum, & ita devolvi collationem ad alium. Secus ac contingit in beneficiis, quæ præmissâ electione & præsentatione conferuntur, utpote in quibus compelli potest Ordinarius, tam à Patrono, & electore, quàm ab electo & præsentato, ut electum confirmet, & præsentatum instituat: Neque is se defendere potest ex semestri concessio ad conferendum; cum pro institutione & confirmatione non sit hoc semestre concessum; Neque ob illius omissionem institutio & confirmatio ad Superiorem devolvitur, dum in his non datur devolutio; sed potius cogatur institutor & confirmator à Superiore facere institutionem, & confirmationem, Atque ita hæc ratio procedit etiam contra Fermos. Rationem aliam meliorem dat Lott. cit. num. 30. quòd talis collatio non pertineat adhuc ad legem jurisdictionis, utpote ad quam ex dicta necessitate faciendæ collationis non concluditur, & in materia provisionis, quò minus facultas aliqua transeat in Capitulum Sede vacante, sufficiat, hunc ipsum casum non esse expressum in jure, juxta Præpos. in

c. presbyteri. n. 24. Coras. de benef. p. 2. c. 7. n. 4. Feder. de Sen. conf. 30. n. 3. & Rotam in Abulens. parochialis 1. Febr. 1593. tum etiam (quâ tamen ratione non eliditur, quod collatio debita fieri determinata in individuo personæ, non transeat in Capitulum) dum Episcopus, cui vult ex pluribus graduatis aut nominatis (quod secundum intelligendum de nominatione non habente rationem præsentationis, sed relinquente liberum, ut nominatus præteriri possit; aliâ enim illius provisio non erit collatio, sed institutio, vel confirmatio, ut bene monet Fermos. loc. cit. n. 20.) providet, exercet actum gratiæ, seu qui propriè est gratificationis. Quin etiam ad hoc electa à lege est personæ Episcopi industria, dum ejus judicio remittitur prælectio unius ex pluribus, juxta text. c. cum autem. in quibus autem electa est industria Episcopi, ea minimè transeunt in Capitulum. Lott. loc. cit. num. 31. & 32.

Questio 711. Quid sit circa collationem parochialium beneficiorum, seclusâ reservatione, quâ ea aliâ non minus, ut cætera beneficia reservata sunt Papæ, dum vacant Sede Episcopali vacante?

Respondeo: neque eorum collatio, dum ea competit Episcopo, transit ad Capitulum Sede vacante, tametsi conferenda sint per concursum, & aliis conferri nequeant, quàm magis dignis in concursu approbatis ex dispositione Trident. sess. 24. c. 18. & constit. Pii V. & iis debeantur, ita ut non solum dignior à mala electione appellare possit, sed etiam factâ declaratione majoris dignitatis ei sit jus quæsitum, adeoque à retardata collatione justè queri & appellare possit (quin etiam, ut Castrop. loc. cit. n. 11. Molin. de just. tr. 5. d. 11. n. 11. apud Barb. loc. cit. n. 94. Capitulum Sede vacante, Ecclesiâ parochiali, sive in mense papali, sive ordinario vacante, apponere potest edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, & ex approbatis digniorem eligere, sive possit omnia à Trident. sess. 24. c. 18. præscripta peragere usque ad electionem dignioris inclusivè, non seclusâ ac illa perageret Episcopus) Fermos. loc. cit. n. 8. testans in Salmantina parochialis. 1. Decemb. 1578. quæ est 442. p. 1. divers. n. 4. decisum, quod parochialis vacantis in mense Ordinarii collatio jure reservetur futuro Episcopo. Castrop. loc. cit. n. 12. dicens esse omnino certum, & citans Gonz. gl. 9. §. 1. n. 76. Molin. tr. 5. d. 11. Garc. p. 5. c. 7. num. 86. & 90. Lott. cit. q. 2. n. 27. Barb. cit. n. 109. juxta expressam, quam citant, Rotæ decis. in Abulensi parochialis. 1. Febr. 1593. Rationi generali à se data inhæret Castrop. n. 14. & eandem assertit Garc. l. cit. n. 83. quod, esto, detur jus aliquod considerabile esse quæsitum tali aliquo declarato digniori, Ordinarius tamen non tenetur hoc jus exequi, neque ad id compelli potest, sed potest abstinere à collatione, & permittere, ut per lapsum temporis jus devolvatur ad Superiorem, quamvis jam factus sit concursus; item ex approbatis magis idoneus electus. De cætero electum ex approbatis magis idoneum non habere jus ad parochialem, nec esse ei debitam absolurè, ut vel sic collatio ejus dici possit necessaria, sed solum Episcopum, si velit conferre, debere conferre huic, atque ita collatio comparatione Ordinarii adhuc sit libera. Addit & alteram num. 12. quod omnis collatio beneficiorum prohibita sit Capitulo exceptis casibus à jure ex-

Leuren. Fori Benef. Tom. II.

ceptis, adeoque, cum sola institutio & confirmatio excipiat, provisio parochialium alia prohibita erit Capitulo.

2. Porrò posse tamen Capitulum Sede vacante, ne diutius vacent Ecclesiæ parochiales, easdem commendare, etiam ultra 6. menses, hoc est, constituere Vicarium, qui Ecclesiæ deserviat, & Sacramenta administret, donec fuerit provisum de Pastore, tradit Barb. loc. cit. num. 110. ex Azevedo conf. 9. à n. 15. Fermos. q. 25. n. 10. citans Azor. p. 2. l. 1. c. 33. q. 8. Rebuff. Abb. Innoc. & plures alios, ac dicens esse praxin communem omnium Episcopatum, & multò magis id procedere in beneficiis curatis, quàm simplicibus, contra quod sentire, ait Garciam p. 5. c. 7. nu. 2. Quin & generaliter posse Capitulum Sede vacante beneficia, etiam quæ conferre attinebat ad Episcopum, commendare & providendo de idoneo Vicario & œconomio, qui illa administret, dato ei congruo stipendio, donec beneficia ab eo conferantur, ad quem eorum collatio spectat; quia id ad rectam diœcesis administrationem pertinet, ex Molin. loc. cit. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 8. Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 77. & 80. ait Castrop. cit. p. 29. n. 21. Barb. loc. cit. n. 94. & tenet Laym. ad c. cum vos, de off. Ord. n. 3. citans Abb. in c. cum vos, num. 2. & fusè Fermos. q. 25. à n. 12.

3. Admittit hæc ipsa Lott. l. 2. q. 2. n. 40. & ait procedere cessantibus reservationibus, & in hoc supposito intelligendos citatos AA. & sub hac limitatione, quam ex Abbate assertit Lott. ibid. n. 25. modò urgeat necessitas; quia nimirum beneficium habet onus annexum, & patitur defectum ministrorum. Dum verò hodie tam per reg. 2. cancell. omnia beneficia spectantia ad collationem Episcopi Sede Episcopali vacante vacantia reservantur Papæ, non posse Capitulum in parochialibus aliisve beneficiis apponere Oeconomum, aut ea temporaliter commendare; eò quod ex eo, quod Papa habeat providere, & collatio non pertineat ad successorem in Episcopatu, soli Papæ seu ministris ejus competat illud jus custodiæ, aut deputatio Oeconomi, aut temporaria commenda. Lott. ibid. nu. 36. ex Abb. in c. bone memoria, n. 12. & 13. de appellat. & in c. cum nobis, num. 6. de elect. & juxta cit. Rotæ decis. in Abulensi paroch. 1. Febr. 1593. De cætero dum sermo est de propria commendatione, etiam seclusâ reservatione, nequaquam Capitulum commendare potest beneficia, quia commendatio propriè talis seu perpetua æquivaleret collationi, quæ Capitulo est interdicta. Adde, quod omnis commendatio (intellige propriè talis) parochialium à Trid. Episcopis, & à fortiori Capitulo sit interdicta. sess. 24. c. 18. Castrop. loc. cit. n. 21.

Questio 712. Quid sit circa collationem devolutorum beneficiorum jure devoluto ob negligentiam vel culpam inferiorum collatorum non conferentium, vel male conferentium spectantium ad Episcopum?

Respondeo: collationem transire in Capitulum Sede vacante, tenent Jo. Andr. in cap. quanquam. de elect. in 6. Zechus de benef. & pens. c. 5. n. 5. Zerola in pr. Episcopali. p. 1. v. capitulum. §. 5. Lamb. de jure p. 1. 2. p. 3. q. 3. a. 8. n. 6. Molin. de justit. tr. 5. d. 11. n. 12. Zipæ. de jure pontif. l. 3. tit. ne Sede vac. n. 6. Vallens. l. 3. tit. 9. n. 4. & c. apud Barb. loc. cit. n. 110. & Fermos. q. 24. n. 3. & 4. eò quod, ut Mo-

D d

liua,